

DATUM:
26 februari 2009

KENMERK:
CNV Onderwijs afd. beleid

VOLGNUMMER:
2009-1

Let op! Vóór 15 maart keuze maken

Trekkingsrecht werkdrukvermindering: antwoorden op veel gestelde vragen

Op 20 februari is de nieuwe cao voortgezet onderwijs 2008-2010 door bonden en VO-raad ondertekend. Daarmee is de cao nu definitief van kracht. Zoals eerder gemeld hebben docenten nog tot 15 maart de tijd om een keuze te maken hoe zij hun trekkingsrecht in het kader van werkdrukvermindering volgend schooljaar willen besteden. Met het oog daarop zetten we een aantal zaken rond het trekkingsrecht nog een keer voor u op een rijtje.

Wat houdt het trekkingsrecht in?

Elke docent met een fulltime baan heeft vanaf 1 augustus 2009 recht op een werkdrukvermindering van 24 klokuren op jaarbasis (aangeduid als "trekkingsrecht"). Voor deeltijders geldt dit naar rato. Degene die BAPO opneemt geldt in dit kader als deeltijder. De normjaartaak gaat niet omlaag. Deze blijft bij een fulltime baan 1659 uur. Binnen die jaartaak kan de docent taken die hij als belastend ervaart met 24 klokuren verminderen. De vrijkomende uren kan hij vervolgens naar eigen keuze toevoegen aan de ruimte voor andere soorten taken.

Bij de taakvermindering kan de docent vrij kiezen tussen:

- vermindering van zijn lestaak (inclusief voor- en nawerk), of
- vermindering van niet-lestaken.

De docent mag zelf bepalen waaraan hij de vrijkomende uren wil besteden. Hij kan daarbij kiezen uit:

- de ruimte voor voor- en nawerk,
- de ruimte voor lessen (inclusief voor- en nawerk),
- de ruimte voor niet-lestaken of
- de ruimte voor deskundigheidsbevordering (ten behoeve van een met de schoolleiding overeengekomen dan wel een door de Lerarenbeurs toegekende opleiding).

Heeft de school ook budget gekregen om extra personeel aan te trekken?

De scholen hebben van de overheid extra budget gekregen voor een nieuwe cao. Een deel daarvan is gereserveerd voor de afspraken over werkdrukvermindering. De scholen hebben dus geld om waar nodig extra personeel aan te trekken, bijvoorbeeld ter vervanging van docenten die minder les gaan geven. Zo komen dus meer uren beschikbaar om dezelfde taken te verrichten. In de cao is vastgelegd dat de werkgever de betreffende middelen volledig zal inzetten voor werkdrukverlagende maatregelen en dat hij daarover via het jaarverslag verantwoording aflegt aan de P(G)MR.

Hoeveel kan ik mijn lestaak verminderen?

Als de docent kiest voor vermindering van zijn lestaak, moet er rekening worden gehouden met de opslagfactor voor- en nawerk. Bij een opslagfactor van 1,5 komen 24 klokuren overeen met 16 klokuren per jaar minder lessen. Uitgaande van een maximale lestaak van 750 uur kan een fulltimer dan kiezen voor verlaging daarvan naar 734 uur.

Hoeveel lessen dat per week is hangt af van het aantal weken per jaar dat er lessen worden gegeven. Bij 38 lesweken leidt dit tot een maximum van 23 lessen van 50 minuten per week ($734 * 6/5 : 38 = 23,18$). Bij 37 lesweken is dat 24 lessen (23,8) en bij 36 lesweken 24,5. CNV Onderwijs pleit voor spreiding van het aantal lessen over minimaal 37 en bij voorkeur 38 weken. De vaststelling van het aantal lesweken gebeurt op schoolniveau in overleg met de MR.

Kan ik helemaal zelf bepalen welke taken ik laat vallen?

De docent die kiest voor een vermindering van niet-lestaken geeft daarbij ook aan welke taken hij graag wil laten vallen. De schoolleiding probeert daarmee zo veel mogelijk rekening te houden, maar dat zal niet altijd volledig mogelijk zijn als bijvoorbeeld meerdere docenten dezelfde taak willen afstoten. Het gaat er dan om in overleg oplossingen te zoeken die zo dicht mogelijk bij de wensen van de docenten uitkomen en die ook voor de school realiseerbaar zijn.

Kan het trekkingsrecht ook collectief worden ingezet?

De docent kan desgewenst ook afspraken maken binnen zijn team/afdeling over een gezamenlijke inzet van de 24 uur voor werkdrukvermindering. Zo kan bijvoorbeeld gezamenlijk gekozen worden voor kleinere klassen. Of voor het aantrekken van extra ondersteunend personeel om bijvoorbeeld surveillance taken te verrichten. Iedere docent is echter vrij om te kiezen of hij daaraan mee wil doen.

Kan het trekkingsrecht ook worden uitbetaald?

De docent kan er ook voor kiezen het trekkingsrecht om te zetten in een financiële vergoeding op basis van de formule: $24 * \text{het bij zijn schaal behorende uurtarief}$. Deze vergoeding wordt dan op jaarbasis uitbetaald in de maand september van het betreffende schooljaar. De volgende uurtarieven gelden per 1 augustus 2009: LB 25 euro, LC 29 euro en LD 33 euro.

Hoe moet ik mijn keuze bekend maken?

De docent kan elk jaar opnieuw invulling geven aan zijn trekkingsrecht. De docent moet zijn keuze voor het komende schooljaar **uiterlijk 15 maart** aan de schoolleiding bekend maken. De normale gang van zaken is dat de schoolleiding alle docenten schriftelijk verzoekt om een keuze te maken. De VO-raad heeft hiervoor een standaardformulier verspreid. Mocht u desondanks nog geen verzoek van uw schoolleiding ontvangen hebben dan adviseren wij u de schoolleiding zelf hierop aan te spreken.

Hoe moet het als mijn takenpakket voor volgend jaar nog niet bekend is?

Zoals gezegd moet de docent vóór 15 maart bekend maken hoe hij het trekkingsrecht het daarop volgende schooljaar wil inzetten. Probleem daarbij kan zijn dat alle taken van de docent op dat moment nog niet vaststaan. Als de taken hetzelfde blijven als het jaar eraan voorafgaand is er geen probleem. Maar als daarover nog onzekerheid bestaat, dan is eventueel voorafgaand aan de keuze al overleg met een leidinggevende noodzakelijk.

Hoe wordt er toegezien op een juiste toepassing van het trekkingsrecht?

De docent die meent dat hij in de toepassing van zijn trekkingsrecht wordt belemmerd kan zich richten tot de landelijke bezwarencommissie cao-vo. De commissie doet een bindende uitspraak. Leden van CNV Onderwijs die menen dat hun werkgever het trekkingsrecht niet juist toepast kunnen zich eerst tot hun bond wenden.

Nog vragen?

Leden van CNV onderwijs kunnen vragen over deze regeling stellen aan de afdeling belangenbehartiging via belangenbehartiging@cnvo.nl of 0900 2255266.

Maak nu je collega's lid!

Verspreid deze nieuwsbrief onder al je collega's en wijs je collega's die nog geen lid zijn op het belang om lid te worden van CNV onderwijs. Wie als lid een of meer leden maakt ontvangt mooie prijzen. Kijk voor de voorwaarden op www.cnvo.nl

Redactie: Wim van Teutem, onderhandelaar

Handreiking individuele werkdrukvermindering 24 klokuren

Op basis van de nieuwe cao krijgt elke leraar vanaf 1 augustus 2009 recht op een individuele werkdrukvermindering van 24 klokuren per jaar (voor parttimers naar rato van hun betrekkingsomvang). De VO-raad heeft voor scholen een handreiking opgesteld over de standaard gang van zaken bij de invulling van het trekkingsrecht met een voorbeeldbrief voor de docenten en een antwoordformulier.

Invulling werkdrukverlaging per schooljaar

- Docenten gaan niet minder werken, maar kunnen belastende taken vervangen door minder belastende taken. Voor de individuele werkdrukverlaging zijn 24 klokuren per jaar beschikbaar.
- De jaartaak blijft gehandhaafd op 1659 klokuren, evenals de maximale lessentaak van 750 klokuren - tenzij er op schoolniveau met de PMR (ondersteund door tenminste 2/3 meerderheid van de docenten) een andere afspraak wordt of al is gemaakt.
- Een docent kan, in overleg met de schoolleiding, naar eigen inzicht zijn werkdruk verlagen door aan te geven welke taken te belastend zijn. Elke docent besluit samen met zijn team/sectie/afdeling dan wel individueel, op welke wijze hij de 24 klokuren wenst in te zetten.
- Het kan daarbij gaan om lestaaken, niet-lesgevendende taken, voor- en nawerk of deskundigheidsbevordering.
- Indien de docent kiest voor vermindering van de lestaak, dient er rekening te worden gehouden met de opslagfactor voor voor- en nawerk, waardoor de fulltime docent zijn lestaak per jaar met maximaal 16 klokuren kan verminderen. Daarbij is het uitgangspunt dat de opslagfactor 50% is.
- Belangrijk is dat docenten hun keuze uiterlijk 15 maart kenbaar moeten maken. Dat geeft tijd en ruimte voor het organiseren van de consequenties van de keuzes. Waar dat tot knelpunten leidt, moeten de betrokkene(n) en schoolleiding overleggen.
- Docenten kunnen er ook voor kiezen de 24 uren te laten uitbetalen.
- Het trekkingsrecht op de 24 klokuren geldt voor fulltimers en werkt voor parttimers naar rato.
- Op schoolniveau kunnen nadere afspraken worden gemaakt hoe de besluitvorming over invulling van het trekkingsrecht plaatsvindt.

Het uiteindelijke doel is een optimaal schoolproces te garanderen. De klokuren kunnen bijvoorbeeld worden ingezet om meer docenten of ander personeel in te huren. Daardoor komen meer uren beschikbaar om dezelfde taken te verrichten. Bij dit soort keuzes is het belangrijk dat de schoolleiding tijdig op de hoogte is. Het in dienst nemen van nieuwe medewerkers kost tenslotte tijd.

Takenpakket docent onzeker op moment van keuze

Deze beschrijving gaat er vanuit dat een docent zijn keuze voor werkdrukvermindering maakt in het schooljaar voorafgaand aan het schooljaar waarop de keuze betrekking heeft. Probleem daarbij kan zijn dat de taken van de docent op dat moment nog niet vaststaan. Als de taken hetzelfde blijven als het jaar eraan voorafgaand is er geen probleem, maar als daarover nog onzekerheid bestaat, is het een stuk lastiger de keuze te maken. Eventueel is dan voorafgaand aan de keuze al overleg met een leidinggevende noodzakelijk. Het hele proces dient uiteraard niet te leiden tot onnodige bureaucratie.

Suggesties en vragen

Suggesties ter verbetering van deze handreiking zijn van harte welkom. Voor vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met Nico van Zuylen of Frans Mentjox.

Voorbeeldbrief voor docenten

Geachte ..., Beste ...,

Op basis van de nieuwe cao krijgt elke leraar vanaf 1 augustus 2009 recht op een individuele werkdrukvermindering van 24 klokuren per jaar (voor parttimers naar rato van hun betrekkingsomvang). Wat betekent dit nu in de praktijk?

Docenten gaan niet minder werken, maar kunnen belastende taken vervangen door minder belastende taken. De jaartaak blijft gehandhaafd op 1659 klokuren, evenals de maximale lessentaak van 750 klokuren - tenzij er op schoolniveau met de PMR (ondersteund door tenminste 2/3 meerderheid van de docenten) een andere afspraak wordt of al is gemaakt.

Elke docent kan, in overleg met de schoolleiding, naar eigen inzicht zijn werkdruk verlagen door aan te geven welke taken te belastend zijn. Deze belastende taken kunnen worden vervangen door minder belastende werkzaamheden. Het kan daarbij gaan om lestaken, niet-lesgevende taken, voor- en nawerk of deskundigheidsbevordering. Een docent besluit samen met zijn team/sectie/afdeling dan wel individueel, op welke wijze hij de 24 klokuren wenst in te zetten.

Het is ook mogelijk de klokuren voor werkdrukvermindering te laten uitbetalen.

Enkele voorbeelden van invulling van het trekkingsrecht

- Annelies werkt fulltime en wil in het schooljaar 2009-2010 haar lestaak inclusief voor- en nawerk met 24 uren verminderen. Dat kan bijvoorbeeld doordat zij in periode 2 één les minder geeft dan normaal. De vrijgekomen uren gebruikt zij om meer tijd te kunnen steken in de ontwikkeling van lesmateriaal voor het schooljaar 2010-2011.
- Frans werkt 50% en wil de uren laten uitbetalen. Hij heeft een LC-functie. Dat wil zeggen dat hij recht heeft op 12 x 29 euro.
- Wilma zou meewerken aan de voorbereiding van de reis naar Bratislava, wat haar toevallig precies 24 uren zou kosten. Zij geeft aan deze tijd liever in voor- en nawerk van haar lessen te willen steken.

Keuze doorgeven voor 15 maart

Wij vragen iedereen zijn keuze voor 15 maart door te geven middels bijgevoegd antwoordformulier. Dat geeft tijd en ruimte voor het organiseren van de consequenties van de keuzes. Veel wensen zullen zonder meer gehonoreerd kunnen worden, voor een deel door nieuwe collega's aan te stellen. Andere zullen moeilijker of helemaal niet te realiseren zijn. Waar dat tot knelpunten leidt, zal er overleg plaatsvinden met de betrokkene(n) en de schoolleiding en eventueel een alternatieve invulling kiezen. Samen zullen we zoeken naar oplossingen die zo dicht mogelijk bij jullie wensen uitkomen en voor de school realiseerbaar zijn.

Ik heb er alle vertrouwen in dat we op een constructieve manier dit nieuwe trekkingsrecht zullen vormgeven. Zeker in de beginfase kan dit de nodige discussie en wellicht ook verschillen van mening opleveren. Als het onverhoopt niet zou lukken gezamenlijk tot een goede oplossing te komen, dan bestaat er de mogelijkheid om in beroep te gaan bij een landelijke geschillencommissie. Ik ga er evenwel vanuit dat deze commissie het niet druk zal krijgen.

Altijd tot nadere uitleg bereid.

Met vriendelijke groet,

ANTWOORDFORMULIER

Invulling trekkingsrecht werkdrukvermindering 2009-2010

Naam:

Werktijdfactor:

[overige gegevens die de school hier opgenomen wil zien]

Ik kies voor vermindering van de volgende taak:

0 lestaak, inclusief voor- en nawerk

0 de volgende niet-lestaak:

- *[evt.*
- *hier*
- *taken*
- *opsommen]*
-

Ik wil de vrijkomende uren op de volgende wijze inzetten:

0 extra tijd voor voor- en nawerk

0 extra lesgeven, inclusief voor- en nawerk

0 de volgende niet-lestaak:

- *[evt.*
- *hier*
- *taken*
- *opsommen]*
-

0 collectieve inzet via mijn team/sectie/afdeling

0 deskundigheidsbevordering, ten behoeve van een met de schoolleiding overeengekomen opleiding, dan wel een door de Lerarenbeurs toegekende opleiding

Ik wil de uren laten uitbetalen

0 Ik kies niet voor wijzigingen in mijn taakbeleid, maar voor het laten uitbetalen van het trekkingsrecht

datum, plaats

handtekening

